

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/57/2016
Identifikačné číslo spisu:	6711208044
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2016
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6711208044.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu C. E., bývajúceho v G., G. XX, proti žalovanému GORE, družstvo, so sídlom vo Zvolene, Nám. SNP 41, zastúpenému splnomocnenkyňou Ulianko & partners, s. r. o., so sídlom vo Zvolene, Nám. SNP 41, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Radoslav Ulianko, o zaplatenie 7.833,94 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde vo Zvolene pod sp. zn. 8C/101/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. apríla 2015 sp. zn. 14Co/10/ 2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom potvrdil žalobe čiastočne (prevažne) vyhovujúci rozsudok Okresného súdu Zvolen (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) z 25. septembra 2013 č. k. 8C/101/2011 - 130 (rozsudok, ktorým prvostupňový súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.833,94 eur s 9 %-ným úrokom z omeškania ročne od 6. júna 2009 do zaplatenia, všetko do 3 dní, vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodnutie o trovách konania vyhradil samostatnému uzneseniu, majúcemu sa vydať po právoplatnosti rozhodnutia vo veci). Potvrdenie rozsudku odôvodnil vecnou správnosťou rozhodnutia i jeho odôvodnenia, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil.

Proti tomuto rozsudku podalo včas dovolanie žalované (ďalej tiež len „družstvo“ alebo „dovolateľ“). Navrhlo rozsudok odvolacieho aj prvostupňového súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietalo, že sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 237 ods. 1 písm. f/ a § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O. s. p.“). Dôvody dovolania odôvodnilo tým, že pochybenie súdov spočíva v nedostatku riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, z dôvodu existencie nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, je zmätočné a nezrozumiteľné. Odvolací súd nedal odpoveď na skutkové a

právne argumenty uvedené v odvolaní voči rozsudku súdu prvého stupňa a oba nižšie sudy sa venovali otázke premĺčania až v takej miere, že sa nezaoberali náležitým zistením a preukázaním skutkového stavu a neriešili skutočnosť, že žalobca sám hradil preddavky a neskôr sám dal priamy pokyn banke previesť na účet dovolávajúceho sa družstva celú kúpnu sumu bez ohľadu na výšku ním zaplatených preddavkov. A contrario (opakom) teda možno vyvodiť, že preddavky, ktoré žalobca prostredníctvom svojej matky platil pred uzavretím zmluvy o budúcej kúpnej zmluve boli plnením z iného dôvodu než z titulu kúpnej ceny, ktorým iným dôvodom bolo plnenie v tom čase existujúceho dlhu rodičov žalobcu. Odvolací súd sa nezaoberal ani tým, ako je právne možné započítať bez existencie písomnej zmluvy alebo dohody plnenie uskutočnené v minulosti s kúpnu cenou, ktorá bola dohodnutá kúpnu zmluvou až takmer o dva roky neskôr, keď takéto plnenie by bolo možné konvalidovať a retroaktívne nadviazať na kúpnu zmluvu len v prípade, ak by to v zmluve bolo výslovne uvedené, čo sa však nestalo. Dovoláním sa tiež namietalo, že súd sa musí vysporiadať aj s argumentmi odvolateľa, ktoré zamietla a uviesť, prečo ich považuje za nesprávne. Keďže takéto odôvodnenie absentuje, dovolateľ považuje rozhodnutia nižších súdov i za nepreskúmateľné. Má za to, že danú vec sudy nesprávne právne posúdili, keď tým, že kupujúci (žalobca) nevyzval v lehote určenej v zmluve o budúcej kúpnej zmluve predávajúce (žalované) na uzavretie kúpnej zmluvy, stratila táto svoje opodstatnenie a účel, na ktorý bola uzavretá a keďže takto zanikla, uhradené preddavky nemajú nič spoločné s kúpnu zmluvou a dovolávajúce sa družstvo nepozná dôvod, z akého sudy prepojili tieto dva právne úkony. Nestotožňuje sa napokon ani s určením začatia plynutia premĺčacej doby, ktoré považuje za nedostatočne preukázané a rovnako nesúhlasí ani s určením začiatku plynutia doby omeškania (kde sa podľa názoru dovolateľa mal uplatniť § 563 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), pre ktoré dôvody nepovažuje ani vykonané dokazovanie za dostatočné.

Žalobca navrhol dovolanie zamietnuť (?), stotožňujúc sa s názormi nižších súdov, vyslovenými v ich napádaných rozhodnutiach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal predovšetkým, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.), teda či dovolanie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 ods. 1 a § 238 O. s. p.

V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v procesnej forme rozsudku, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.); rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.); rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním žalovaného v tejto veci nie je napádaný zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale rozsudok potvrdzujúci. Najvyšší súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval, a preto ani nemohol vysloviť záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť. Rozsudok odvolacieho súdu napokon nemá ani znaky žiadneho z rozsudkov uvedených v ust. § 238 ods. 3 O. s. p. Dovolanie preto podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. prípustné nie je.

Dovolanie by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol dovoláním napádaný rozsudok vydaný, došlo k niektorej z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému

rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a/ alebo g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Nie je pritom relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v práve odcitovanom ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/, až e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia žiadnej z týchto vád ani nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Najvyššiemu súdu tak ostávalo len posúdiť, či je dôvodnou tá námietka dovolateľa, podľa ktorej mal odvolací súd svojím postupom odňať účastníkovi konania v tejto veci (teda i dovolateľovi) možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) tým, že svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil (urobil ho nepreskúmateľným).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, zaručovaných mu Občianskym súdnym poriadkom alebo iným predpisom procesného práva. O takúto procesnú vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkovi jeho procesné práva [v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.) a na doručenie rozsudku do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)].

Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Pri vyjdení z takéhoto stanoviska má dovolací súd za to, že obsah spisu v prejednávanej veci nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť vyššie citovanej právnej vety. Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. Dovolateľ tu nedôvodne argumentuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné; pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka; ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (o aký prípad tu ale nešlo).

Pokiaľ dovolateľ namieta, že postup súdu v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, dovolací súd tu uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu

považovaný za dôvod zakladajúci vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/ 2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak aj k tejto nesprávosti v niektorom súdnom konaní dôjde, táto nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., ale má nanajvýš „len“ charakter tzv. inej vady konania s možným následkom v podobe nesprávneho rozhodnutia vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O. s. p.) a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je v zmysle § 237 O. s. p. vadou konania. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. (tu por. napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

Keďže v preskúmvanej veci dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu nebolo prípustné podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. a neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p., najvyššiemu súdu neostávalo iné, než dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietnuť (§ 218 ods. 1 písm. c/ a § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodnuté bolo podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinilo neprípustným dovolaním žalované, žalobcovi ale v takomto konaní preukázateľne nevznikli žiadne trovy a nebol preto dôvod na uplatnenie ktorejkoľvek výnimky z pravidla, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania skončeného zastavením (analogicky tiež odmietnutím podania, teda bez vecného prejedania podania) nemá právo na náhradu jeho trov. Takéto rozhodnutie bolo pritom namieste napriek nerozhodnutiu o trovách konania súdom prvého stupňa ani odvolacím súdom (prvým z nich v dôsledku vyhradenia takéhoto rozhodnutia samostatnému uzneseniu s odkazom na § 151 ods. 3 O. s. p., druhým potom s využitím súvisiacej úpravy z ustanovenia § 224 ods. 4 O. s. p.), keď z ustanovení o konaní pred odvolacím súdom sa v dovolacom konaní majú použiť len niektoré (taxatívne vypočítané) a medzi ne zákonodarca (nerozhodno či vedome alebo opomenutím) § 224 ods. 4 zákona nezaradil.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok